

LOKAL FORVALTNING – RAPPORT FOR 2007

Kommune: Os

Fylke: Hedmark

Verneområde	Verneform	Opprettet dato:
Forollhogna	nasjonalpark	21.12.2001
Vangrøftdalen og Kjurrudalen	landskapsvernområde	21.12.2001

Delegert forvaltning som forsøk: i perioden 01.05.03 – 01.05.08

1. Fagutvalg

Miljøvernrådsgiver (undertegnede) har hatt permisjon i 2007, og rådmann Jon Ola Kroken har deltatt i fagutvalgsmøtene.

2. Rådgivende utvalg

Tidligere ordfører Arnfinn Nergård har vært kommunens representant i rådgivende utvalg fram til valget. Ny representant til rådgivende utvalg er Tor Kristian Nøren.

3. Saker behandlet i 2007

Totalt antall saker behandlet i formannskap med tilknytning til verneområdene: 22

Totalt antall saker behandlet etter verneforskriftene: 19

4. Antall dispensasjoner gitt i 2007

Nasjonalpark (antall dispensasjoner)

Type sak	Konkret	Hjemmel	Antall
Byggesak	Oppføring av utedo	§ 4	1
	Fornyelse av byggesak	§ 3, punkt 1.3 c)	1
Motorferdsel	Transport av materialer i forbindelse med bygging	§ 3, punkt 5.3 a)	1
Ferdse	Turridning (organisert)	§ 4, jfr. § 3, punkt 4.2 og 4.3	3
	Løpsarrangement	§ 4, jfr. § 3, punkt 4.2 og 4.3	
	Utsetting av tur-o-poster	§ 4	
Sum disp			6

Landskapsvernområde (antall dispensasjoner)

Type sak	Konkret	Hjemmel	Antall
Byggesak	Riving av hus	§ 5, punkt 9	4
	Bygging av nytt hus	§ 5, punkt 1	4
	Bygging av kraftførsilo	§ 5, punkt 1	2
	Tilbygg til eksisterende	§ 5, punkt 3	5
Masseuttak	Plan for avslutning av grustak	Vurdert	1
	Uttak av grus, knusing, agring av masse	innenfor	1
	Vurdering av vedlikeholdsplan	rammene	1
Sum disp			15

5. Forvaltningsoppgaver

Vegetasjonskartlegging

Norsk Institutt for skog og landskap (tidligere NIJOS) har på oppdrag fra Os kommune som forvaltningsmyndighet gjennomført og slutført vegetasjonskartlegging i felt sommeren 2007. Hele verneområdet (nasjonalpark og landskapsvernområder) i Os er nå kartlagt og vi får utarbeidet følgende temakart for området:

- Vegetasjonskart
- Beitekart
- Biologisk mangfold

Endelig rapport og kart blir ferdig i april 2008. 50 % av kostnadene til kartleggingen er dekt i kombinasjon av forvaltningsmidler og SMIL-midler. 50 % er dekt av Institutt for skog og landskap.

Registrering av bygninger

Nordøsterdalsmusæet har på oppdrag fra Os kommune registrert og fotodokumentert alle seterbygninger og det meste av øvrige utmarksbygninger innenfor verneområdet (nasjonalpark og landskapsvernområder). Rapport blir utarbeidet våren 2008.

Masseuttak

Det har vært gjennomført flere befaringer i Vangrøftdalen knyttet til vegvedlikehold og masseuttak. Feste AS har på oppdrag fra Os kommune i samarbeid med Vangrøftdalen seterveglag utarbeidet plan for istandsetting av grustak ved Tverrelvbrua og forslag til driftsplan for hovedgrustak i Vangrøftdalen.

Tilrettelegging for parkering og informasjon

Det arbeides videre med å avklare plassering av P-plass og informasjon i Såttåhaugen og på Fjellveien. Endelig plassering av P-plass ved Fjellveien er avklart med rettighetshavere. Ny planskisse skal utarbeides.

Endelig avklaring i forhold til grunneier gjenstår i Såttåhaugen.

Forvaltningsplan for seterdalene

Forvaltningsplan for seterdalene er endret i tråd med kommentarer fra DN. Planen er i hovedsak godkjent tidligere, men enkeltpunkter gjenstår for godkjenning.

Skjøtselsprosjekt i Vangrøftdalen

Storvollia-Rabblia gjennomfører et skjøtselsprosjekt der Snudda og Tverrelva møtes. Prosjektet er ei direkte oppfølging av vegetasjonskartleggingen med prioritering av særlige aktuelle områder for skjøtsel, og har overføringsverdi for tilsvarende områder. Området ryddes for beite. Tiltaket er støttet med forvaltningsmidler fra 2006. I samarbeid med kommunen planlegges åpen dag – befarings i felt sommeren 2008.

6. Økonomi

Forvaltningsmidler

Forvaltningsmidlene er i sin helhet brukt til tiltak. Os kommune ble tildelt kr. 118.000,- i forvaltningsmidler fra DN for 2007.

Rest vegetasjonskartlegging	kr. 81.000,-
Utarbeiding av planer for grusuttak	kr. 37.000,-

Kommunens arbeid med saker, informasjon etc. dekkes over eget budsjett/egne ressurser.

7. Viktigste utfordringer og tiltak

Aktiv bruk

Verneområdene i Os er i aktiv bruk, noe som synes gjennom antall søknader knyttet til aktiv drift. For Os kommune er det sentralt og viktig at landbrukets interesser i området ivaretas og aktivt støttes. Aktiv seterdrift og dyr på utmarksbeite er sentralt og grunnleggende for å ivareta verneverdiene i området, både mht. botanisk mangfold, kulturlandskap og verdifulle bygningsmiljø. Seterkulturen er en nasjonal og internasjonal viktig kulturarv som vi må ta vare på gjennom aktiv landbruksdrift.

Områdetilskudd

Det viktigste blir derfor å arbeide for at området prioriteres mht ulike tilskuddsordninger og at det arbeides aktivt for at det sentralt blir opprettet særlige områdetilskudd både til drift i området og for ivaretagelse av verdifulle kulturmiljø/bygningsmiljø og skjøtsel av kulturlandskap. Det er behov for økte ressurser til å drive informasjon og veiledning i forhold til brukerne – og et aktivt støtteapparat for hjelp i forbindelse med restaurering, vedlikehold og nybygg. Det burde vært etablert en ordning ala ”uthusprosjektet” på Røros, der man får tildelt ei økonomisk ramme for restaurering av hus koblet til oppbygging av et lokalt håndverkermiljø. I tillegg burde det vært ressurser til egne stillinger lokalt som kunne ivaretatt viktige arbeidsoppgaver knyttet til kulturminnevern, skjøtsel og næringsutvikling i området.

Trafikken i Vangrøftdalen – oversikt over antall enkeltturer (årskort i tillegg)

År:	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Antall turer:	1200	1450	1450	1590	1600	1777	1900	2000

Trafikken inn Vangrøftdalen øker stadig. Rapport fra Vangrøftdalen seterveilag viser at antall enkeltturer øker jevnt og ligger på rundt 2000 i 2007. I tillegg kommer ca. 500 solgte årskort med et uvisst antall turer. Økningen i trafikken inn dalføret er dermed ei betydelig utfordring for området.

Os 13.02.08

Astrid A. Haug
miljøvernråd giver